

Spis treści

Wstęp	6
1. Dom	7
<i>Pierwotny stan szczęścia</i> (Biblia. Księga Rodzaju 2, 8–25)	7
Mój język – mój świat – Rzeczownik	9
<i>Przymierze Izraela z Bogiem</i> (Biblia. Księga Wyjścia 2, 23–25; 3, 1–12)	10
Mój język – mój świat – Czasownik	12
Szczypta ortografii	14
Homer, <i>Odys i Kalipso</i> (fragment <i>Odysei</i>)	15
Mój język – mój świat – Przymiotnik	18
Szczypta ortografii	19
Jan Kochanowski, <i>Na dom w Czarnolesie</i>	20
Józef Baran, <i>Dom rodzinny</i>	22
Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (fragment)	23
Warsztaty pisania – widzę i opisuję – Opis	26
Warsztaty pisania – byłem i opowiadałem – Opowiadanie	27
Wiktor Woroszyński, <i>Czas miłości</i>	30
Mój język – mój świat	31
Chwila refleksji – Józef Tischner, <i>Filozofia dramatu</i> (fragment)	31
2. Rodzina	33
Biblia. Księga Rodzaju (1, 27–28; 2, 23–24)	33
Jalu Kurek, <i>Matce</i>	35
Tadeusz Różewicz, <i>Ojciec</i>	36
Mój język – mój świat – Rodzaje gramatyczne	38
Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Spotkanie z matką</i> (fragment)	39
Czesław Miłosz, <i>Ojciec w bibliotece</i>	41
Mój język – mój świat – Kategorie rzeczowników	43
Hanna Ozogowska, <i>Moja kochana mamusia</i> (fragment powieści <i>Koleżanki</i>)	44
Janusz Domagalik, <i>Męska sprawa</i> (fragmenty)	46
Józef Baran, <i>Bajka o babciach</i>	51
Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, <i>Babka, Dziadek</i>	52
Jan Paweł II, <i>Rodzina źródłem pokoju dla ludzkości</i> (fragmenty orędzia)	53
Chwila refleksji – Beata Ostrowicka, <i>Świat do góry nogami</i> (fragmenty)	57
3. Szkoła	60
Jan Twardowski, <i>O maluchach</i>	60
Jan Twardowski, <i>Do moich uczniów</i>	62
Zbigniew Herbert, <i>Pan od przyrody</i>	64
Szczypta ortografii	67
Ignacy Krasicki, <i>Bajki</i>	67
<i>Wstęp do bajek</i>	67
<i>Mądry i głupi</i>	68
<i>Pan i pies</i>	68
<i>Mysz i kot</i>	68
<i>Dewotka</i>	69
<i>Malarze</i>	69
<i>Jagnię i wilcy</i>	69
Kornel Makuszyński, <i>Sztuka odpowiadania</i> (fragment powieści <i>Bezgrzeszne lata</i>)	71
odrobina interpunkcji – Średnik	77

Edmund Niziurski, <i>Męka poety</i> (fragment powieści <i>Niesamowite przypadki Cymeona Maksymalnego</i>)	78
Warsztaty pisania – widzę i opisuję – Streszczenie	82
Małgorzata Musierowicz, <i>Znowu w szkole</i> (fragmenty powieści <i>Język Trolli</i>)	83
Mój język – mój świat – Tryby czasownika	88
Chwila refleksji – Bolesław Prus, <i>O korzyściach z nauki płynących</i> (fragment powieści <i>Faraon</i>) ..	89

4. Ja i inni	94
<i>Kain i Abel</i> (Biblia. Księga Rodzaju 4, 1–16)	94
Wisława Szymborska, <i>Pochwała złego o sobie mniemania</i>	96
Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (fragment)	97
Arystoteles, <i>O przyjaźni</i> (fragment <i>Etyki nikomachejskiej</i>)	98
Mój język – mój świat – Spójnik	100
Odrobina interpunkcji – Przecinek	100
Święty Paweł, <i>Hymn o miłości</i>	101
Szczypta ortografii	102
Adam Mickiewicz, <i>Niepewność</i>	102
Mój język – mój świat – Wykrzyknik	104
Odrobina interpunkcji	104
Sąd Salomona (Biblia. Pierwsza Księga Królewska 3, 16–28)	105
Jan Kochanowski, <i>O miłości</i>	107
Jan Kochanowski, <i>Do Hanny</i>	107
Mój język – mój świat – Przimek	107
Julian Tuwim, <i>Szczęście</i>	108
Mój język – mój świat – Partykuła	109
Szczypta ortografii	110
Jan Twardowski, <i>Podziękowanie</i>	111
Małgorzata Musierowicz, <i>Język Trolli</i> (fragment)	112
Mój język – mój świat – Idiom	117
Sławomir Mrożek, <i>Wina i kara</i>	118
Mój język – mój świat – Imięstwy przymiotnikowe i przysłówkowe	122
Phil Bosmans, *** [<i>Kim byłbym</i>]	125
Mój język – mój świat – Liczebniki główne	126
Jan Twardowski, <i>Śpieszmy się</i>	129
Mój język – mój świat – Przysłówek	130
Chwila refleksji – Paulo Coelho, <i>Chmura i wydma</i> (fragment powieści <i>Być jak płynąca rzeka</i>)	131
5. Ja i świat	134
<i>Stworzenie świata</i> (Biblia. Księga Rodzaju 1, 1–31; 2, 1–4)	134
Mój język – mój świat – Liczebniki porządkowe	138
Jan Kochanowski, <i>Na lipę</i>	141
Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Kronika olsztyńska</i> (fragmenty)	142
Mój język – mój świat – Liczebniki zbiorowe	143
Jan Strzałka, <i>O psach, kotach i aniołach</i> (fragment wywiadu z ks. Janem Twardowskim „Jeśli spojrzymy oczyma wiary...”)	145
Mój język – mój świat – Liczebniki ułamkowe	147
Barbara Smoleńska-Zielińska, <i>Fryderyk Chopin i jego muzyka</i> (fragment)	148
Czesław Niemen, <i>Dziwny jest ten świat</i>	150
Mój język – mój świat – Imięstwy przysłówkowe współczesne i uprzednie	151
Odrobina interpunkcji	151
Barbara Rosiek, <i>Pamiętnik narkomanki</i> (fragmenty)	152
Czesław Miłosz, <i>Dar</i>	160

Mój język – mój świat – Imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierno	161
Szczypta ortografii	162
Chwila refleksji – Paulo Coelho, <i>Historia pewnego ołówka</i> (fragment powieści <i>Być jak płynąca rzeka</i>)	164
6. Moje marzenia i fantazje	166
Jan Parandowski, <i>Tezeusz i Minotaur</i> (fragment <i>Mitologii</i>)	166
Mój język – mój świat – Zaimki	172
Jan Parandowski, <i>Dedał i Ikar</i> (fragment <i>Mitologii</i>)	176
Mój język – mój świat – Wypowiedzenia	180
Orzeczenie	181
Bolesław Leśmian, <i>Dusiłek</i>	182
Mój język – mój świat – Podmiot	185
Mój język – mój świat – dopełnienie	187
J. R. R. Tolkien, <i>W górach i pod górami</i> (fragment powieści <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>)	190
Mój język – mój świat – Okolicznik	201
Leszek Kołakowski, <i>Jak szukaliśmy Lailonii</i>	203
Mój język – mój świat – Przydawka	209
Chwila refleksji – Irving Stone, <i>Być rzeźbiarzem</i> (fragmenty powieści <i>Udręka i ekstaza</i>)	210
7. W świecie kultury	213
Janusz Leon Wiśniewski, <i>S@motność w sieci</i> (fragmenty)	213
Anna Gródecka, <i>Techniki manipulacji w tekstach reklamowych</i> (fragmenty)	221
8. W świecie lektur	233
I pieśń religijna, i tekst poetycki – <i>Bogurodzica</i>	234
Mój język – mój świat – Zdanie pojedyncze	236
Francuska pieśń o idealnym rycerzu – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	238
Odrobina interpunkcji – Przecinek w zdaniu pojedynczym	244
Mój język – mój świat – Wypowiedzenie złożone	245
„Są dziwy na niebie i na ziemi...” – Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> , cz. II	247
Mój język – mój świat – Wypowiedzenia współrzędnie złożone	249
Co powieść historyczna ma wspólnego z historią? – Henryk Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i>	251
„Szlachcic na zagrodzie równy wojewodzie” – Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i>	266
Dlaczego lubimy kryminały? – Arthur Conan Doyle, <i>Sześć popiersi Napoleona</i>	282
Baśń filozoficzna o tym, że „dorośli są naprawdę bardzo dziwni” – Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Księżę</i>	301
Słowniczek	308
Źródła cytowanych utworów	311